

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

ԱՆՄԱՀՈՒԹԻՒՆ

Պատասխանե՛ք ուրիշ մ', ո՛վ իմաստուն գլուխներ եղիր,
Թողե՛ք զիս իմ վրիպանքիս մէջ. իմ սիրս յոյսով պէ՛տ է բերլիր.
Մեր անգոր բանը կ'ենթարկուի շրիոթումի եւ շրարման.
Այո՛, կ'ըսէ բանը, բայց բնագղն է որ կուտայ ձեզ պատասխան:
Իսկ ես երկնից դաւեառուն մէջ եթէ երբեք տեսնեմ իսկ ես
Որ, շեղելով իրենց ծիրէն, բոլոր աստղերը լուսագէտ
Երեւական ոլորտին մէջ զարնուելով միմեանց ուժգին
Ահաբեկուած հաստատութեան մէջ շրմորած կը պրտուսին,
Եթէ լրսեմ իսկ որ երկիրը, խորհակուած, կ'ոռնայ սասիկ,
Եթէ տեսնեմ որ գունահրսկայ, քափառական, չարափասիկ,
Արեւներէն հեռու կը ծփայ, ու ջընջուած մարդը ողբալով
Կը կորսուի յաւերժութեան գիւղերին մէջ անհրաժեշտով,
Եթէ ես, այդ եղբական տեսարանին վրկայ վեջին,
Մահէն միայն շղապաւտուած, քառսին մէջ աղջամղջին,
Միայն մնացած ըլլայի, ես, հակառակ իմ սոսկումներու,
Էակ բարի ես անընթալ, պիտի փու վրադ դրնէի յոյս:
Ու 'ընդ միտք վրասան՝ թէ պիտ' դառնայ յաւերժական այգը նորէն,
Քեզ կանչէի պիտի ջընջուած աշխարհներու մութին վրայէն:

Շատ անգամ, դուն կը յիշես քաջ, բնակավայրին մէջ այն անոյշ,
Հոն՝ ուր անմահ մեր սէրը ծնաւ նայուածքի մը լոյսէն մեղոյշ,
Մերք հիմնաուրց այն ժայռերու ծայրերուն վրայ բարձր ինչպէս բերդ,
Մեղմամաղծիկ յիներու լուռ ու ամայի ափանց վրայ մերք,
Թըռչուն քեովը տենչանքին այս աշխարհէս տարած հեռուն,
Ի՞նչպէս քեզ հետ կը սուզուէինք խորն այդ անեղ մրոպներուն:
Ստուերներն, երկար քղանցներուն իրենց իջած վար լեռներէն,
Կը սփռէին մեր նայուածքէն պահ մը դաւեառը համօրէն.
Սակայն ընդհուպ խորհրդաւոր աստղերու պարը գիւղերին,
Յառաջելով յուշիկ գնացով մը, անհանդէս, մեղմ ու լռիւն,
Մեր աչիւնէն վարագուրուած իրեն ամէն տալով մեզ ցոյց,
Կը հագունեցնէր անջրպէսն ողջ շողիւններով խոնաւալոյծ:
Ինչպէս չիւէն լուսաւորուած տանաւներուն մէջ սրբազան,
Երբ հետզհետէ կը զրոգունին հառազայքներն երեկոյեան,
Տարածելով պայծառութիւն մը երկիւղած՝ կանքեղն անխոն,
Աւելի գողճ ու մեղմ լոյսով կը լեցընէ սուրբ վայրն համբուն:

Ըզմայլագին՝ մենք այն ասեմ, մերք վար մերք վեր շուրջ կ'ածէինք
Մեր նայուածքները, երկինքէն երկիր, երկրէ մինչեւ երկինք.

«Աստուած անես, կ'ըստիր դուն, քու վեհ սահարդ է այս բնութիւն,
Երբ զայն դիտէ մեր աչքն, ամէն տեղ միտէ միտքին կ'երեւիս դուն.
Գերակասար քու ձեռքերով, զորս ան հանչնալ կը ձրգտի յար,
Աշխարհս այս ցոյց մը լոկ, պատկեր մ'ու հայելի մըն է պայծառ.
Նայուածքդ տիւն է, իսկ ժըպիտդ գեղեցկութիւնը անբարեամ.
Դուն՝ շունչն հոգւոյ, քեզ կը պատէ սիրտն ամէն տեղ եւ ամէն ժամ.
Յաւերժական եւ անսահման, ամենագոր, յաւէտ, բարի,
Այս պէտքն բառերն չեն բառական արտայայտել քեզ անքերի.
Ու մարդկային միտքն ընկերած քու գերազանց էութեան տակ,
Իր լըռութեանը մէջ անգամ կ'երգէ միտք փառքդ բովանդակ:
Սակայն եւ այնպէս, ո՛վ Աստուած, վըսեմական իր օրէնքով՝
Այդ ջախջախուած միտքը կ'ուզէ դարձեալ պանալ մինչեւ քու քով.
Ու, ըզգալով որ էութեանդ նըպատակը սերն է լոկ,
Զքեզ հանչնալու տենչանքովն յար կ'աղեկիքուի սիրտս բորբոք:
Կ'ըստիր դուն. ու մեր սիրտերն դէպ այդ էակը անծանօթ
Կ'ուղղուէին հառաչախառն, սրտագեղմամբ ըզձակարօտ.
Ի ծունր իջած անոր առջեւ, սիրելով զինքն իր գործերէն,
Յայցն ու ցերեկ իրէն միայն մեր կը ձօնէին պատշաճն ամէն.
Ու մեր աչքերը սրբաբուծած՝ կը դիտէին մերք աս, մերք ան.
Երկիրը՝ մեր ախորաւայրն, երկինքն՝ անոր բընակարան:

Ա՛խ, եթէ այն վայրկեաններուն մէջ ուր հոգին, քերեսարոյի,
Կը խոյանայ դուրս՝ խըզելով մարմնոյն կապերն պարտաւանդիչ,
Տէրն երկինքէն ընդունելով երկուքիս իղձը սրտագին՝
Ազատարար ձայնով մ'իրեն կանչէր ըզմեզ ի միասին,
Մեր հոգիներն մէկ ուսումով բարձրանալով դէպ իրենց տակ,
Ու անցնելով աշխարհներէն, իրենց համբուն վրայ բովանդակ,
Անջըբպէսին մէջէն անհուն, բազմած սիրոյ քերտուն վրայ,
Դէպի կապոյտն ելլելով վեր, զերդ լոյսի շող մը փախըստայ,
Խելակորոյս եւ մըտաւանչ՝ ժամանէին երբ առ Աստուած,
Պիտի մնային անոր գըրկին մէջ առ յաւէտ համաձուլուած:
Կը պատրէի՞ն արդեօք ըզմեզ մեր տենչանքներն. ի՞նչ, ոչինչի՞ն,
Ոչէութեա՞ն համար ծընած են էակները անըրսին.
Հաղորդակից՝ հակասագրին մարմնոյն, որ զինքը կը ղօղէ,
Հոգին անո՞ր է բախտակից. դամբանը զի՞նքն ալ կ'ընդհողէ:
Կ'անհունանա՞յ անոր նըման, թէ քըռչելու պատրաստ յաւէտ,
Պիտի ցընդի, անցնի, ինչպէս ձայն մը լըռած, կամ բոյր մ'աննէս:
Հառաչանքէ մը վերջ ունայն, հուսկողջոյնէն վերջ աղեկէզ
Բոլոր ըզքեզ սիրողներուն, չիկա՞յ ալ մէկն որ սիրէ զքեզ:
Ա՛խ, ահաւոր այս գաղտնիքին մասին դուն քե՛զ հարցուր միայն.
Քեզ սիրողին տե՛ս մանն, է՛լվիր, եւ տուր ըստ այնմ ինձ պատասխան: